

Materiál na rokovanie pre
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

K bodu programu

SPRÁVA O VÝSLEDKoch KONTROL

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál – Správa o výsledkoch kontrol

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:

finančnej a majetkovej
školy a mládeže

Predkladá:

Ing. Dagmar Slepíčková
hlavná kontrolórka mesta

Zodpovední za vypracovanie:

Ing. Dagmar Slepíčková
hlavná kontrolórka mesta Žilina
Ing. Monika Belaniková
kontrolórka ÚHK mesta Žilina

Žilina, september 2024

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. ___/2024

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí prerokovať a

I. zobrať na vedomie

1. Správu o výsledkoch kontrol.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V súlade s § 18f ods. 1 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov hlavná kontrolórka mesta predkladá správu o výsledkoch kontrol priamo mestskému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí.

Od predloženia predchádzajúcej správy boli ukončené tri kontroly, výsledky ktorých sú uvedené v tejto správe.

Materiál nemá dopad na rozpočet mesta.

MATERIÁL

Správa o výsledkoch kontrol

Predložená správa obsahuje výsledky troch ukončených kontrol. Kontroly boli vykonané v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta Žilina na I. polrok 2024, ktorý bol schválený uznesením č. 376/2023 na 7. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Žiline konanom dňa 12.12.2023, v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výstupom z kontrol sú návrhy správ a správy.

Kompletné materiály sú k dispozícii k nahliadnutiu na Útvare hlavného kontrolóra, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina.

1. Návrh správy a Správa č. 06/2024

Povinná osoba: Základná škola, Jarná ul. 20, 010 01 Žilina.

Predmet kontroly: Kontrola nakladania s majetkom a hospodárenia s finančnými prostriedkami v rozpočtovej organizácii Základná škola, Jarná ul. 20, Žilina.

Kontrolované obdobie: Rok 2023.

Kontrolu vykonala: Mgr. Eva Hellová, kontrolórka ÚHK mesta Žilina.

Zhrnutie kontroly:

Výsledkom kontroly boli 4 nedostatky a 2 návrhy odporúčaní.

Kontrolórka preverila u kontrolovaného subjektu nakladanie s majetkom a hospodárenie s finančnými prostriedkami za kontrolované obdobie roka 2023.

Obsahom nedostatku č. 1 bola skutočnosť, že škola nezverejnila zmluvu o poskytnutí finančného príspevku zo dňa 09.12.2022 ani do troch mesiacov, čím porušila § 5a ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v nadväznosti na § 47a ods. 4 Občianskeho zákonníka v tom, že sa zverejňuje akákoľvek písomná zmluva bez ohľadu na hodnotu uzatvorená po 1. januári 2011, v prípade jej nezverejnenia ani do troch mesiacov platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

Obsahom nedostatku č. 2 bolo to, že škola nezverejnila faktúry, ktoré boli uhradené v hotovosti cez pokladnicu, čím porušila § 5b ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v tom, že údaje podľa ods. 1 písm. b) povinná osoba zverejní do 30 dní odo dňa zaplatenia faktúry. Následne základná škola nezverejnila povinný údaj pri zverejnených faktúrach týkajúcich sa školskej jedálne, ktorým je identifikácia objednávky, ak faktúra súvisí s objednávkou a dátum doručenia faktúry, čím porušila § 5b ods. 1 písm. b) bod 5 a 6 zákona

č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, nakoľko nezverejnila všetky informácie v štruktúrovanej a prehľadnej forme týkajúce sa zverejňovania faktúr.

Obsahom nedostatku č. 3 bola skutočnosť, že základná škola nezaúčtovala prostriedky sociálneho fondu za mesiac december 2022 vo výške 105,01 € do konca prvého mesiaca nasledujúceho roka, t. j. do 31.1.2023 správne a rovnako aj za mesiac december roka 2023 vo výške 128,01 € nezaúčtovala tieto prostriedky sociálneho fondu správne - najneskôr do 31.1.2024, čím porušila § 6 ods. 3 zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

Obsahom nedostatku č. 4 bolo to, že v inventúrnych súpisoch za kontrolované obdobie roka 2023, ako aj za predchádzajúce obdobia nebolo uvedené miesto uloženia majetku a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby, čím došlo k porušeniu § 30 ods. 2 písm. d) a e) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v tom, že inventúrny súpis je účtovný záznam, ktorý zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva (§ 8 ods. 4) a musí obsahovať okrem iného aj miesto uloženia majetku, meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby alebo zodpovednej osoby za príslušný druh majetku.

Kontrolou bolo zistené, že v inventarizačnom zápise neboli uvedené všetky účty, na ktorých bol preukázateľne zachytený pohyb v priebehu roka. Kontrolórka preto odporúčala, aby povinná osoba vždy riadne prekontrolovala inventarizačný zápis tak, aby v ňom boli zachytené všetky inventúrne súpisy preukazujúce stav inventarizovaných účtov z vykonanej dokladovej inventarizácie (návrh odporúčania č. 1).

Druhé odporúčanie sa týkalo prepracovania dohody o hmotnej zodpovednosti a zosúladenia ich s platnou legislatívou tak, aby z nich bolo jasne čitateľné, za čo konkrétne nesie zamestnanec hmotnú zodpovednosť (návrh odporúčania č.2).

Kontrolou neboli zistené závažnejšie nedostatky.

2. Návrh správy a Správa č. 07/2024

Povinná osoba: Technické služby mesta Žilina, s.r.o., Námestie obetí komunizmu 3350/1, 011 31 Žilina.

Predmet kontroly: Kontrola nakladania s majetkom a hospodárenia s finančnými prostriedkami v obchodnej spoločnosti Technické služby mesta Žilina, s.r.o.

Kontrolované obdobie: Rok 2023.

Kontrolu vykonala: Ing. Lenka Tomaníčková, PhD. a Ing. Monika Belaniková - kontrolórky ÚHK mesta Žilina.

Zhrnutie kontroly:

Výsledkom kontroly boli 4 nedostatky 4 štyri návrhy odporúčaní.

V súlade s cieľom kontroly kontrolórky vykonali kontrolu nakladania s majetkom a hospodárenia s finančnými prostriedkami v obchodnej spoločnosti založenej mestom, najmä so zameraním na súlad so zásadami účelnosti, efektívnosti a hospodárnosti vynakladania finančných prostriedkov.

Na základe kontroly dodržiavania ustanovení obchodného zákonníka v súvislosti s konaním dozornej rady a valného zhromaždenia a dodržania zákonných lehôt týkajúcich sa účtovných

výkazov neboli zistené nedostatky. Kontrolórka však odporúčala povinnosti dozornej rady vyplývajúce z obchodného zákonníka zabezpečovať predpísanou formou, pričom aj v prípade hlasovania per rollam je potrebné naformulovať uznesenie do zápisu a predkladať stanoviská a správy dozornej rady preukázateľne valnému zhromaždeniu (návrh odporúčania č. 1).

Na základe predloženej účtovnej závierky kontrolórka skonštatovala, že spoločnosť Technické služby mesta Žilina, s. r. o. je stabilná spoločnosť s rastúcim počtom zamestnancov a širokou škálou poskytovaných služieb. Finančné ukazovatele naznačujú pozitívne hospodárenie, pričom spoločnosť nevykazuje významné negatívne dopady z externých udalostí. Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti sa zvýšil oproti roku 2022 z 52 263,00 € na 211 468,00. Výsledok hospodárenia v roku 2023 po zdanení bol v sume 158 765,00 €.

Kontrolou boli ďalej preverené oblasti zmluvných vzťahov platných v roku 2023, nakladanie s finančnou hotovosťou vrátane kontroly cestovných príkazov, oblasť dodávateľských a odberateľských faktúr, tvorby a čerpania sociálneho fondu a inventarizácie.

Obsahom nedostatku č. 1 bola skutočnosť, že pri nástupe na pracovnú cestu v 6 prípadoch nebolo písomne určené miesto jej nástupu, v 1 prípade nebol uvedený podpis na cestovnom príkaze oprávnenej osoby k povoleniu pracovnej cesty, v 1 prípade nebola spracovaná písomná dohoda o použití vlastného motorového vozidla, v 2 prípadoch nebolo vyplatené stravné konateľovi z tuzemskej pracovnej cesty v celkovej hodnote 27,20 €, v 2 prípadoch nebolo vyplatené stravné konateľovi pri zahraničnej pracovnej ceste a pri zahraničnej pracovnej ceste neboli poskytnuté preddavky na náhrady do sumy predpokladaných náhrad, čím došlo k porušeniu § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 7 ods. 1, § 13 ods. 1 a § 36 ods. 1 Zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov v nadväznosti na vnútornú smernicu poskytovania cestovných náhrad.

Kontrolou vykonávania finančnej kontroly v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite bolo zistené, že spoločnosť neoverila 5 zmlúv základnou finančnou kontrolou pred ich podpisom a na 9 cestovných príkazoch nebola vykonaná základná finančná kontrola pred nástupom na pracovnú cestu, a tým došlo k porušeniu § 7 ods. 1 Zákona č. 357 Z. z. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších predpisov (nedostatok č. 2).

Obsahom nedostatku č. 3 bola skutočnosť, že spoločnosť tvorila prídel do sociálneho fondu vo výške 0,6 %, čo bolo v rozpore s internou smernicou Tvorba sociálneho fondu bod 4, v ktorej bol prídel do sociálneho fondu dohodnutý ako povinný prídel v minimálnej výške 0,6 % a ďalší prídel vo výške 0,25 % z úhrnu hrubých miest zamestnancov. Rozdiel v tvorbe sociálneho fondu za kontrolované obdobie roku 2023 predstavoval -918,38 €.

Tým, že spoločnosť tvorila sociálny fond v rozpore s podmienkami uvedenými v internej smernici prijatej na základe § 7 ods. 4 zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, konala v rozpore s § 2 ods. 1 zákona o sociálnom fonde v nadväznosti na bod. 4 interného predpisu Tvorba a použitie sociálneho fondu UCT 011 zo dňa 01. 01. 2023.

Na základe zistených skutočností kontrolórka odporúčala vysporiadať rozdiel v tvorbe sociálneho fondu za rok 2023 vo výške 918,38 € a skontrolovať tvorbu sociálneho fondu aj za predchádzajúce obdobie a v prípade zistenia rozdielu tento vysporiadať (návrh odporúčania č. 2).

Kontrolou predložených interných predpisov bolo zistené, že interné predpisy upravujúce nakladanie s finančnou hotovosťou, vysielanie zamestnancov na pracovné cesty a tvorbu a čerpanie sociálneho fondu neboli aktualizované a neboli prispôbené pre potreby spoločnosti. Z tohto dôvodu kontrolórka odporúča aktualizovať interné predpisy tak, aby úprava nakladania s finančnou hotovosťou zodpovedala skutočnej situácii, so zohľadnením počtu otvorených pokladníc a analytického členenia v účtovníctve a interný predpis „Poskytovanie cestovných náhrad – tuzemsko“, aby zodpovedala platnej legislatíve, týkajúcej sa správne uvedeného percenta zníženia stravného zamestnancom, ktorým častá zmena

pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, zníženia stravného, ak je pri pracovnej ceste v účtovnom doklade preukázané poskytnutie raňajok a stanovenie konkrétneho vedúceho zamestnanca, ktorý bude oprávnený podpísať použitie vlastného motorového vozidla pri pracovnej ceste. Kontrolórka ďalej odporúčala upraviť interný predpis prijatý v súlade s § 7 ods. 4 zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov tak, aby zodpovedal platnej legislatíve, bol obsahovo aj formálne správny a dostatočne konkrétny pre potreby spoločnosti ako zamestnávateľa a pre zamestnancov, ktorých sa týka (návrh odporúčania č. 3).

Predmetom nedostatku č. 4 bola skutočnosť, že spoločnosť neuviedla na predložených súpisoch pri hmotnom majetku miesto jeho uloženia a fyzickú inventúru majetku nevykonala do 31. 01. 2024, a tým konala v rozpore s § 30 ods. 2 písm. d) a § 30 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v tom, že inventúrny súpis musí obsahovať miesto uloženia majetku a fyzickú inventúru hmotného majetku okrem zásob, ktorú nemožno vykonať ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, možno vykonávať v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia, prípadne v prvom mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia.

Kontrolórka odporúčala vykonávať inventarizáciu všetkých pokladníc a skladov aj v prípade, že ku dňu inventarizácie majú nulový zostatok a inventarizovať aj účet 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Pri hmotnom majetku určiť zodpovedných zamestnancov za konkrétny druh majetku a dodržiavať formálne náležitosti inventárnych súpisov ako účtovných záznamov (návrh odporúčania č. 4).

Kontrolou neboli zistené závažnejšie nedostatky.

3. Návrh správy a Správa č. 08/2024

Povinná osoba: Základná škola, Limbová 30, 010 07 Žilina.

Predmet kontroly: Kontrola nakladania s majetkom a hospodárenia s finančnými prostriedkami v Základnej škole, Limbová 30, 010 07 Žilina.

Kontrolované obdobie: Rok 2023.

Kontrolu vykonal: Ing. Ľubomíra Michalovová - kontrolórka ÚHK mesta Žilina.

Zhrnutie kontroly:

Výsledkom kontroly bolo 6 nedostatkov a 6 návrhov odporúčaní.

Kontrola bola zameraná na nakladanie s majetkom a hospodárenie s finančnými prostriedkami v rozpočtovej organizácii Základná škola, Limbová 30, Žilina. V tejto súvislosti kontrolórka preverila vnútorné predpisy a dokumenty, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, zmluvné vzťahy, zverejňovanie zmlúv, rozpočet, rozpočtové opatrenia, plnenie príjmov a čerpanie výdavkov, tvorbu a čerpanie sociálneho fondu, pokladničnú agendu, dodávateľské a odberateľské faktúry a objednávky a ich zverejňovanie, výber príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť ŠKD, ŠJ, inventarizáciu, autoagendu, verejné obstarávanie a výkon základnej finančnej kontroly.

Kontrolou bolo zistené, že štatút školy nekorešpondoval s úplným znením zriaďovacej listiny vydané mestom Žilina a taktiež s prechodom zriaďovateľskej funkcie školy na mesto Žilina, na základe čoho sa nachádzajú v štatúte neaktuálne ustanovenia o činnosti školy - napr.

vymenúvanie a odvolávanie riaditeľa školy prednostom okresného úradu, odvolávka na zriaďovaciu listinu vydanú okresným úradom, poradné orgány riaditeľa školy a pod., odporučila kontrolórka aktualizovať štatút v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 291/2004 Z. z., ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení a jeho obsah v súlade s § 9 citovanej vyhlášky (*návrh odporúčania č. 1*).

Povinná osoba neoznačila v niektorých nájomných zmluvách dostatočne určito nájomcu podľa registra mimovládnych neziskových organizácií, napr. združenie, občianske združenie, neuviedla IČO, ďalej nebol zrozumiteľne určený spôsob platby tak, ako ho realizuje povinná osoba a to na základe vystavených faktúr a v nájomných zmluvách bolo dohodnuté nadobudnutie účinnosti zmluvy nesprávne, a to skôr, prípadne v ten istý deň, ako bola zmluva zverejnená (zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia). V nájomných zmluvách nebol uvedený rozmer prenajímaných priestorov pri veľkej a malej telocvični, šatni, sprchách a nebola uvedená ich výmera.

Kontrolórka odporučila základnej škole jednoznačne, presne a dostatočne určito definovať v nájomných zmluvách účastníkov zmluvného vzťahu, spôsob platby nájomného a prevádzkových nákladov, uvádzať výmery prenajímaných priestorov a zároveň uvádzať v zmluvách, že táto nadobúda účinnosť najskôr v deň nasledujúci po dni jej zverejnenia v súlade so zákonom (*návrh odporúčania č. 2*).

Škola uzatvorila dohodu o pracovnej činnosti na administratívne práce so zamestnankyňou, s ktorou má zároveň uzatvorenú pracovnú zmluvu na 0,5 úväzok taktiež na administratívne práce. Podľa § 223 Zákonníka práce môže zamestnávateľ na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Zamestnávateľ tak môže uzatvoriť dohodu o pracovnej činnosti so zamestnancom len v prípade, ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce. Zamestnávateľ by mal tak uvedené formy zamestnania využívať len výnimočne a ojedinele s prihliadnutím na charakter práce a časový rozmer. Malo by ísť o krátkodobé práce vykonávané nie sústavne, pričom ich výkon v pracovnom pomere na základe pracovnej zmluvy by bol pre zamestnávateľa neekonomický a neefektívny. Dohody o pracovnej činnosti uzatvorené na administratívne práce nemajú charakter príležitostnej činnosti, nakoľko nejde o krátkodobé práce, opakujú sa každý deň, počas celého roka a sú nevyhnutné k fungovaniu rozpočtovej organizácie.

Kontrolórka uviedla, že nedodržanie zásady výnimočnosti uzatvorenia predmetných dohôd môže mať za následok vyrubenie pokuty zo strany vonkajších kontrolných orgánov, prípadne môže spôsobiť neplatnosť právneho úkonu a existenciu tzv. faktického pracovnoprávneho vzťahu. Na základe uvedeného odporučila prehodnotiť dohodu o pracovnej činnosti s ohľadom na zásadu výnimočnosti uzatvorenia predmetnej dohody a prehodnotenie činnosti vymedzených druhom práce (*návrh odporúčania č. 3*).

Obsahom nedostatku č. 1 bolo zistenie, že základná škola uhradila dve faktúry zo sociálneho fondu v celkovej výške 2 349,54 € za prenájom priestorov, pričom vo faktúrach bol uvedený len prenájom bez občerstvenia, ktoré bolo poskytnuté zamestnancom, čím konala v rozpore s § 8 ods. 1 a ods. 4 v nadväznosti na § 32 ods. 1 Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, pretože obsah faktúr nedokazoval skutočnosť priamo a ani nepriamo obsahom iných preukázateľných účtovných záznamov. V kolektívnej zmluve bol nezrozumiteľne a neurčito dohodnutý príspevok v časti kultúrnej, spoločenskej, vzdelávacej činnosti a školenia a to spôsobom, že zo sociálneho fondu sa poskytne príspevok na prenájom priestorov za uvedeným účelom do výšky maximálne 20,00 € na osobu, (s čím súvisí aj nedostatok č. 1), preto kontrolórka odporučila povinnej osobe dohodnúť v kolektívnej zmluve jasne a zrozumiteľne podmienky poskytovania i spôsob preukazovania výdavkov zo sociálneho fondu (*návrh odporúčania č. 4*).

Obsahom nedostatku č. 2 bola skutočnosť, že v dvoch prípadoch vyslania zamestnanca na pracovnú cestu neboli vypracované cestovné príkazy, v jednom prípade nebol cestovný príkaz schválený, nebolo určené miesto nástupu na pracovnú cestu, miesto výkonu práce, čas trvania, spôsob dopravy a miesto skončenia pracovnej cesty a v 1 prípade nebola predložená správa z pracovnej cesty, čím škola konala v rozpore s § 2 ods. 1, s § 3 ods. 1 Zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách a s Čl. 4 bodu 2 a s Čl. 8 bodu 4 vnútornej Smernice o cestovných náhradách.

Obsahom nedostatku č. 3 bolo zistenie, že základná škola zverejnila niektoré objednávky po zákonom stanovenej lehote 10 pracovných dní odo dňa vyhotovenia objednávky, pri zverejnení faktúr neuvádzala zmluvu, s ktorou faktúry súviseli, a tým konala v rozpore s § 5b ods. 1 písm. b) bod 4 a s § 5b ods. 2 Zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Obsahom nedostatku č. 4 bolo zistenie, že škola nepotvrdzovala formálnu, vecnú a číselnú správnosť účtovných dokladov svojim podpisom na účtovných dokladoch, čím konala v rozpore s článkom 11 bodom 7 Smernice pre vedenie účtovníctva a obehu účtovných dokladov.

Obsahom nedostatku č. 5 bola skutočnosť, že škola nevykonala verejné obstarávanie na potraviny (v roku 2023 boli uhradené potraviny v celkovej výške 229 735,71 € bez DPH), čím konala v rozpore s § 10 ods. 1 Zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z tohto dôvodu kontrolórka odporučila povinnej osobe postupovať pri nákupe potravín v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a pri zadávaní zákazky brať do úvahy predpokladanú hodnotu zákazky ako kumulatívnu hodnotu všetkých obstarávaných druhov potravín (návrh odporúčania č. 6).

Obsahom nedostatku č. 6 bolo zistenie, že škola nevykonávala základnú finančnú kontrolu pred vyslaním zamestnanca na pracovnú cestu, čím konala v rozpore s § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 6 ods. 4 Zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite.

Kontrolórka ďalej zistila, že škola nepredložila príkaz na vykonanie inventarizácie, ktorého povinnosť spracovať nemá upravený ani v Smernici o inventarizácii majetku, záväzkov a rozdielu majetku, odporučila kontrolórka povinnej osobe doplniť do uvedenej smernice povinnosť spracovať príkaz štatutárneho zástupcu na vykonanie inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov ku dňu riadnej účtovnej závierky s určením harmonogramu vykonania inventarizácie (návrh odporúčania č. 5).

Kontrolou neboli zistené závažnejšie nedostatky.